

6. Про оборону України: Закон України від 06 груд. 1991 р., № 19-32-ХІІ

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1932-12#Text>

Мосієнко Марина Сергіївна

здобувач вищої освіти Навчально-наукового інституту права та психології НАВС

Науковий керівник:

Хахуцяк Ольга Юріївна

завідувач кафедри кримінальної юстиції ННППІ Національної академії внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент

ДИДЖИТАЛІЗАЦІЯ ПРАВОСУДДЯ

Актуальність теми «Електронний суд та його можливості» зумовлена сучасними умовами розвитку держави та необхідністю забезпечення ефективного, доступного й прозорого правосуддя. У період цифровізації державних послуг саме впровадження системи Електронного суду стало одним із ключових напрямів реформування судової влади України. Воєнний стан, внутрішня міграція населення та обмеження у пересуванні суттєво ускладнили громадянам можливість особисто звертатися до судів, тому дистанційний доступ до процесу набув критичного значення.

Електронний суд дає можливість подати позов, заяву, скаргу чи інші документи онлайн, брати участь у засіданнях у режимі відеоконференції, отримувати судові повідомлення та рішення в електронній формі, що значно спрощує комунікацію між судом і сторонами. Цифрові механізми зменшують бюрократію, скорочують строки розгляду справ, мінімізують ризики втрати документів та помилок, які можливі при роботі з паперовими носіями. Система забезпечує прозорість процесу: учасники можуть відстежувати всі процесуальні дії у власному електронному кабінеті, що підвищує рівень довіри до судової влади.

Окрім цього, розвиток електронного правосуддя є важливою складовою євроінтеграції України, адже відповідає міжнародним стандартам відкритості, доступності та модернізації судових процедур. Таким чином, Електронний суд не лише оптимізує роботу правової системи, але й є необхідним інструментом забезпечення реального доступу до правосуддя для громадян у сучасних умовах.

Як зазначає в Ірина Варивода в своїй статті, що «Електронна форма здійснення виклику в кримінальному провадженні. Особа має право подати письмову заяву про здійснення виклику та/або одержання повісток про виклик в конкретному кримінальному провадженні з використанням ЄСІТС та/або її окремої підсистеми (модуля). За наявності технічної можливості виклик такої особи буде здійснено в електронному форматі. Днем вручення повістки про виклик до слідчого судді, суду є день отримання судом

повідомлення про доставлення повістки про виклик до слідчого судді, суду на офіційну електронну адресу особи» [4,6].

Проаналізувавши наведені положення, можна зробити висновок, що електронні механізми у кримінальному судочинстві значно підвищують рівень комунікації між учасниками процесу та судом. Використання офіційних електронних адрес, автоматизованого підтвердження доставки та можливості подавати заяви дистанційно усуває типові проблеми, пов'язані з неналежним врученням повісток, затримками поштових відправлень чи необхідністю особистої присутності для отримання сповіщень. Водночас впровадження таких інструментів забезпечує дотримання принципів оперативності та процесуальної економії, що відповідає європейським стандартам ефективного судочинства [5].

Часто сама система Електронного суду є технічно недоопрацьованою: вона некоректно обробляє окремі українські літери (зокрема «і» та «й»), що призводить до спотворення текстів процесуальних документів. Крім того, через часті навантаження на сервери система працює нестабільно, не завантажує потрібні розділи або взагалі блокує доступ користувачів. У результаті це затягує строки подання документів і ускладнює можливість своєчасно увійти до свого електронного кабінету.

Відповідно до Закону України «Про публічні електронні послуги» (2021 р.), цифровізація — це впровадження та використання інформаційно-комунікаційних технологій для надання послуг в електронній формі, забезпечення доступності, прозорості та ефективності взаємодії між державою, громадянами та бізнесом [1].

КПК України офіційно визнає електронний документообіг, електронні повістки, дистанційні процесуальні дії та електронні адреси учасників. Закон чітко визначає, що електронні повідомлення та електронні документи мають таку ж юридичну силу, як і паперові, за умови дотримання встановлених вимог.

У свою чергу Закон України «Про електронні довірчі послуги» визначає, що електронні послуги здійснюються шляхом створення, передачі та зберігання електронних документів із забезпеченням їх юридичної сили, автентичності та цілісності [2].

Отже, впровадження електронного суду є необхідним етапом модернізації української судової системи, що забезпечує доступність, прозорість та ефективність правосуддя. Попри наявні технічні недоліки — нестабільність роботи системи, проблеми з обробкою окремих українських літер, перевантаження серверів та складності з доступом до електронного кабінету — цифровізація судочинства продовжує розвиватися. З огляду на постійні законодавчі зміни, поступове оновлення програмного забезпечення та зростання потреби у дистанційних формах правосуддя можна прогнозувати, що з часом ці проблеми будуть усунуті. Система стане більш надійною, зручною й доступною, а електронне правосуддя — повноцінним інструментом забезпечення права кожного громадянина на справедливий суд.

Список використаних джерел

1. Закон України "Про особливості надання публічних (електронних публічних) послуг" від 15.07.2021 № 1689-IX
2. Закон України "Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги" від 05.10.2017 № 2155-VIII
3. Кримінальний процесуальний кодекс: Закон України від 13 квітня 2012р. №4651-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#n2880> (Дата звернення: 09.12.2025 року).
4. Варивода І. Впровадження ідеї електронного суду в кримінальному судочинстві / Ірина Варивода //INTERNATIONAL JOURNAL «LAW & SOCIETY». – Аспірант кафедри політики у сфері боротьби зі злочинністю та кримінального права Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника. – ORCID: 0000-0002-6728-3696 (Дата звернення: 09.12.2025 року).
5. Варивода І. М. Впровадження ідеї електронного суду в кримінальному судочинстві. Аспірант кафедри політики у сфері боротьби зі злочинністю та кримінального права Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника. ORCID: 0000-0002-6728-3696 .(Дата звернення: 09.12.2025 року).
6. Про затвердження Положення про порядок функціонування окремих підсистем Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи: Рішення Вищої ради правосуддя від 17 серпня 2021р. №1845/0/15-21. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1845910-21#Text> (Дата звернення: 09.12.2025 року).

Мосієнко Марина Сергіївна

здобувач вищої освіти

Навчально-наукового інституту
права та психології НАВС

Науковий керівник:

Степанова Ганна Миколаївна

професор кафедри кримінальної
юстиції ННПП Національної
академії внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук, доцент

ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ПІДОЗРУ АДВОКАТУ

Тема повідомлення про підозру адвокату завжди залишається важливою, тому що адвокат — це не просто фахівець, а людина, яка щодня захищає інших, допомагає розібратися в складних ситуаціях і стоїть на сторожі прав людини. Тому коли мова йде про саму процедуру повідомлення адвокату про підозру, важливо робити все особливо уважно й законно.

Будь-яка помилка чи необґрунтоване рішення може не тільки зашкодити конкретній людині, а й підірвати довіру до професії адвоката та до системи правосуддя в цілому. Саме через це ця тема залишається актуальною завжди сьогодні, завтра і надалі. Вона стосується не лише правил, а перш за все — людської справедливості та поваги до роботи тих, хто захищає інших.